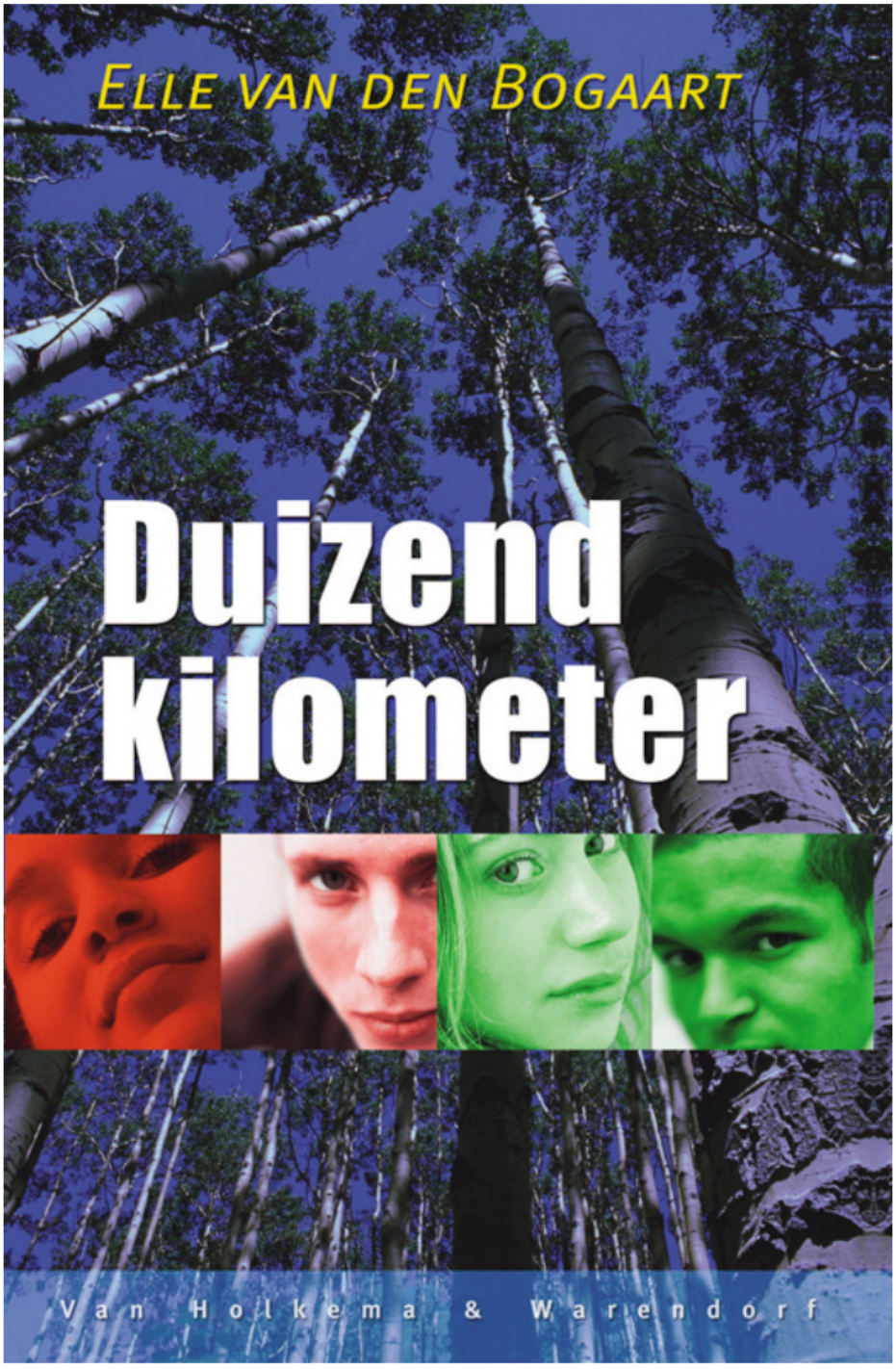

Elle van den Bogaart
Duizend kilometer
Van Holkema & Warendorf

1

Suzie

Persoon: Suzie de Winter
Leeftijd: 15
Reden plaatsing zorgproject: lid van groep Albanese jongeren die regelmatig in aanraking met de politie is gekomen.
Een jaar geleden werd ze verdacht van medeplichtigheid van ontvoering van een 14-jarig meisje. Er zouden naaktfoto's van het meisje zijn gemaakt, maar die zijn nooit gevonden. Suzie ontkent betrokkenheid en er is niet voldoende bewijslast.
Schorsing van school vanwege veelvuldig verzuim.
Geen ontzag voor moeder, die haar alleen opvoedt.

'Heb je je nieuwe bikini ook meegenomen?' vraagt haar moeder nerveus, terwijl ze de treinkaartjes in haar tas opbergt en tegenover haar gaat zitten.
Ze hadden na een kwartier trekken en duwen drie lege plaatsen in het laatste treinstel gevonden.
'Denk je nu echt dat we daar kunnen zwemmen?' vraagt ze haar moeder, terwijl ze een geïrriteerde blik in haar richting werpt en zich op de stoel laat vallen.
'Natuurlijk! Je doet net alsof je naar een gesloten inrichting gaat. Je weet best dat dat onzin is.'
Ze heeft geen zin om weer in discussie te gaan. Negen van de tien keer is het resultaat een paar uur, of zelfs dagen, geen woord meer met elkaar wisselen.
De afgelopen week had haar moeder als een gestreste kip aan haar kop gezeurd of ze echt wel alles had ingepakt. De meest nutteloze cadeautjes die je je voor kunt stellen had ze van haar gekregen. Twaalf gelpennen, slippers, een radio in de vorm van een auto, een depressieve badjas, een fotolijstje en een dagboekje. Wel ja, alsof ze behoefte zou hebben om haar gevoelens op papier te zetten.
Het was niet de eerste keer geweest dat haar moeder haar schuldgevoel had willen afkopen.
Gisterenavond nog had ze voor de zoveelste keer haar dochter met een

brok in haar keel toegesproken. ‘Suzie, het is voor je eigen bestwil. Ik voel me er heel vervelend bij, maar ik moet dit doen om jou de kans te geven een goede toekomst op te bouwen.’ Naast haar moeder heeft Christine, de jongerenbegeleidster van stichting jeugdzorg plaatsgenomen. De dames hadden besloten dat ze beiden de reis per trein naar Zuid-Frankrijk wilden maken. Christine was dus ook in de smeekbede van mevrouw De Winter getrapt om haar dochter persoonlijk af te mogen leveren. Die twee kunnen het zo te zien goed met elkaar vinden. Ze praten over hun gevoelens alsof ze al jaren beste vriendinnen zijn. Haar moeder die praat over haar gevoelens. Dat is dan voor het eerst! Omdat ze totaal niet geïnteresseerd is in hun gesprek, zet ze haar mp3-speler aan en stopt ze nog een kauwgompje in haar mond. Gina zal wel blij zijn dat ze is opgerot. Wat heeft haar zus vaak geroepen dat ze niet kon wachten op het moment dat haar kleine zusje voorgoed uit haar leven zou verdwijnen. Ze hebben niet eens afscheid van elkaar genomen. Gina moest zo nodig bij haar vriendje zijn. Zeker meneer zijn rotzooi opruimen, of een vette uitsmijter voor zijn neus zetten? Wat ziet ze toch in die vent?
‘Suus, wil je wat drinken?’ vraagt haar moeder overdreven vriendelijk.
‘Ja, maar ik moet eerst even naar de wc.’
Ze maakt de coupédeur open en loopt naar het gangpad. Het lampje is groen.
Waarom kijken al die mensen haar aan? Zijn piercings in Frankrijk soms verboden? Ze heeft zin om haar tong uit te steken en het gouden knopje te showen.
De stank op de wc is niet te harden. Ze heeft al de hele morgen buikkrampen. Vreemd, want ze moet toch pas over een week ongesteld worden?
Als ze weer staat, kijkt ze in de spiegel. Ze maakt haar handen nat en probeert de haarpieken zo recht mogelijk op haar hoofd te laten staan.
Nadat ze haar lippen heeft bijgewerkt, pakt ze haar portemonnee uit haar broekzak. Zorgvuldig opent ze de rits, haalt er een plat doosje uit en schudt het een paar keer heen en weer. Het geluid van de pillen geeft haar een relaxed gevoel. Niet vergeten het doosje straks goed te verbergen. Als ze het doosje terugstopt, kijken de ogen van Mirsad haar aan. Voorzichtig schuift ze de foto uit het plastic hoesje. Zijn donkere ogen stralen en zijn mond lacht. De laatste maanden had hij die lach steeds minder laten zien. Ze moet ervoor zorgen dat ze contact met hem houdt. De angst dat hij haar alsnog verlinkt, wordt groter nu ze hem een lange tijd niet zal zien. Hij moet blijven geloven dat hij de enige

voor haar is.
Er wordt met veel lawaai op de deur gebonkt. Snel stopt ze de foto terug en gooit de deur expres te hard open. Zonder om te kijken loopt ze terug naar haar plaats.
De dames zijn nog altijd druk in gesprek. Er staat een blikje cola op haar stoel. Als ze weer tegenover hen zit, duwt ze het klipje naar binnen en neemt een iets te grote slok. De boer die volgt is hard genoeg om haar moeder en Christine te onderbreken.
'Suus!' zegt haar moeder verontwaardigd.
De beltoon van haar mobieltje redt haar van meer commentaar. 'Met Suzie.'
'Hoi, met Gina.'
Haar zus, de laatste die ze had verwacht. Aan haar heeft ze op dit moment absoluut geen behoefte.
'Suus, sorry, ik was te laat om je gedag te zeggen.'
'Ja, dat heb ik gemerkt.'
'Ik was het wel van plan, maar Wesleys auto wilde niet starten en toen heb ik hem naar zijn werk gebracht. Hij is gisteren begonnen met een nieuwe baan en hij wilde natuurlijk een goede indruk maken.'
'Dat zal niet meevallen.' Het is eruit voordat ze het weet.
'Nou ja, ach laat maar, je kent hem niet eens,' zegt Gina geïrriteerd.
'Gelukkig maar, hij is niet mijn type.'
'Waar ben je nu?' vraagt haar zus, die natuurlijk graag op een ander onderwerp wil overstappen.
'Vlak bij Parijs geloof ik.'
'Suus, het zal je goed doen en voordat je het weet ben je weer thuis.'
'Alsof jij daar op zit te wachten, of mis je het bekvechten nu al?'
'Nee, we gaan het anders doen. Ik ga het ook anders aanpakken. We kunnen samen gaan stappen of nog beter…'
'Gina, ik moet ophangen. We gaan overstappen.'
'Oké, hou je taai zusje. Ik hou van je.'
Daar heb ik dan weinig van gemerkt, zou ze willen zeggen, maar wat heeft het voor zin?
Ze zucht een keer en zegt op een gemaakt vriendelijke toon: 'Ik bel je nog.' Haar mobieltje verdwijnt in haar rugtas.
'Het duurt nog zeker een halfuur voordat we overstappen,' zegt Christine verbaasd.
Waarom bemoeit die vrouw zich toch overal mee?

Vanaf Parijs is het een stuk rustiger in de trein. Ze hebben zelfs de luxe

van een privé-coupé.
Als alles goed gaat, komen ze rond zes uur aan.
Ze voelt zich nerveuzer dan ze had verwacht. Het idee dat ze maandenlang met wildvreemde mensen zit opgezadeld, is bepaald geen relaxed idee. Alhoewel, als er een lekkere stoere bink bij zit…
Ze willen natuurlijk alles van me weten en me van top tot teen bekijken. Het doet haar denken aan de eerste dag op die nieuwe school. Omdat haar moeder zo nodig in de buurt van haar vriend had willen wonen, waren ze drie jaar geleden onder zwaar protest van haar zus en niet minder van haarzelf naar Amsterdam verhuisd.
Haar nieuwe klasgenoten uit brugklas 1G hadden haar aangekeken alsof ze regelrecht van een andere planeet was gekomen. Die stomme kwijlende gezichten. Dat achterbakse gegiechel. Nachten had ze er niet van kunnen slapen. Later had Mira haar verteld dat ze haar een softie hadden gevonden met haar gebatikte broek en foute flowerschoenen.
Zullen ze nu niet meer in hun hoofd halen. Suzie en soft, nee dat had ze de laatste tijd toch wel heel duidelijk bewezen. Niemand, maar dan ook niemand had het lef om kritiek op haar te leveren. Blijf uit de buurt van stalen Suzie, was een veel gehoorde waarschuwing.
‘Suzie, je weet toch dat je je mobieltje straks moet inleveren?’ vraagt Christine.
Ze knikt. Het reservemobieltje dat ze van Mirsad heeft gekregen zit veilig in haar sokken, onder in haar koffer.
Plotseling wordt de deur van hun coupé met veel lawaai opengemaakt. Er staan drie zwaarbepakte knullen voor haar neus.
‘Kunnen wij hier zitten?’ vraagt een van hen. Duidelijk de knapste.
‘Wat mij betreft wel,’ zegt ze zonder haar moeder en Christine aan te kijken. Hoe wist hij trouwens dat ze Nederlands verstaat?
Eindelijk gebeurt er weer iets.
De drie jongens leggen hun rugtassen in het rek en staan daarna onhandig om zich heen te kijken.
Er zijn twee plaatsen naast haar, en één naast haar moeder vrij. De grootste jongen, met een vet gave broek aan, neemt het initiatief en gaat naast haar op de bank zitten. Naast hem neemt de jongen met zwart haar en een wenkbrauwpiercing plaats. Voor mister handsome blijft er dus maar één plaats over: die tegenover haar. Hij heeft een geschoren kop, een tattoo in zijn nek en waarschijnlijk is hij een vaste klant van de sportschool. Als hij gaat zitten, raken zijn voeten een moment haar schoenen. Hij kijkt haar aan en lacht.
Ze lacht terug. Hij is knap, echt knap.

‘Waar ga je naartoe?’ vraagt hij haar even later.
Waarschijnlijk denkt hij dat ze alleen is. Heel goed.
‘Naar het zuiden.’ Haar stem klinkt stoerder dan ze zich voelt.
‘Helemaal alleen?’
Ze kijkt vluchtig naar de gezichten van haar moeder en Christine. Beiden staren in haar richting met opgetrokken wenkbrauwen en halfopen mond. Houd je kop dames, verpest het niet.
‘Ik ga mijn ouders opzoeken. Ze verhuren ski-appartementen,’ antwoordt ze zonder blikken of blozen.
Ze weet dat haar moeder nu op haar speciale ‘nou ja’-manier kijkt, maar ze ontwijkt haar blik.
Het is te spannend om met het spelletje te stoppen.
‘Wij gaan ook naar het zuiden. We hebben nog geen idee waar we uitkomen. De afspraak is dat we stoppen waar het ons bevalt,’ zegt de jongen, nog altijd lachend.
Ik wil met ze mee. Ik wil zelf bepalen waar ik naartoe ga, denkt ze, terwijl ze probeert of ze zonder haar hoofd te draaien nog een glimp van de dames tegenover haar kan opvangen.
‘Waar zijn die appartementen?’ vraagt mister smile.
Er schiet haar helemaal niets te binnen. ‘Oh, in een heel klein gehucht. Ik weet niet eens de naam. Ergens in mijn tas zit een blaadje waar het adres op staat.’
‘Misschien is het ook wel iets voor ons. Dat is het voordeel als je niets besproken hebt. Valt er veel te beleven?’ vraagt de jongen naast haar.
Ze voelt zich toch niet helemaal op haar gemak en is ervan overtuigd dat haar hoofd de kleur van een tomaat heeft aangenomen. ‘Je kunt er lekker chillen, maar ik geloof dat alles vol zit, helaas,’ antwoordt ze zonder iemand in het bijzonder aan te kijken.
Ze voelt dat haar overbuurman steeds naar haar kijkt. Ze glimlacht, maar kijkt hem nog niet aan. Dit spelletje heeft ze vaker gespeeld. Wachten en de spanning opvoeren. Na een paar minuten je hoofd langzaam oprichten. Je droge lippen in slowmotion met je tong bevochtigen. Er zeker van zijn dat de piercing goed te zien is, en dan pats: recht in zijn ogen kijken en dit zeker tien seconden volhouden.
Ook dit keer werkt het. Hij blijft haar strak aankijken, lacht en laat heel even het puntje van zijn tong zien.
Dan maakt de trein een oorverdovend piepend geluid en na een tiental schokkende bewegingen staat hij stil op een middeleeuws perron. Haar handen belanden op de benen van haar overbuurman. Hij vangt haar op en houdt haar even stevig vast.

Haar moeder en Christine zitten kaarsrecht. Waarschijnlijk zo geschokt dat ze nog altijd geen woord kunnen uitbrengen.
Uit de luidspreker is de stem van een Fransman te horen. Ze begrijpt dat er een probleem is en dat ze moeten overstappen.
De jongen tegenover haar buigt zich naar voren en vraagt uitdagend: ‘Ik ben Jon. Mag ik je 06-nummer hebben voor het geval we helemaal niets kunnen vinden? Dit is mijn nummer.’ Hij scheurt het label van zijn tas en heeft daarna nogal opvallend veel tijd nodig om zijn nummer te noteren. Terwijl hij haar het dichtgevouwen papiertje geeft, pakt hij zijn rugtas uit het rek en gooit hem over zijn schouder. Hij maakt een kusbeweging met zijn mooie mond en steekt zijn duim omhoog.‘Hou je taai, ik zie je.’ En weg is hij, zijn vrienden achterna.
Ze vouwt het papiertje open en negeert het gezucht van de dames tegenover haar. Haar moeder kan het niet laten om een paar van haar standaarduitspraken te jammeren: ‘Ik ben lucht voor mijn eigen dochter. Schaam je je weer eens voor me?’
Zonder op te kijken leest ze de woorden op het label. Ze hebben ongeveer hetzelfde effect als het eerste halfuur na een pilletje. Jon, yes, bingo.

2

Stephan

Persoon: Stephan de Ruig
Leeftijd: 17
Reden plaatsing zorgproject: betrokken bij inbraken en vechtpartijen. Behoort tot de harde kern van Ajax.
Twee keer opgepakt vanwege agressief gedrag.
Twee keer gedoubleerd 3-vmbo. Ernstige problemen met gezag.
Sinds twee jaar regelmatig blowen.
Veel schulden gemaakt.

PARIJS 50, leest hij op het bord dat in de verte boven de weg hangt. Over zeven, misschien acht uur zijn ze bij zijn nieuwe thuis. Zo werd het in de folder genoemd. Hij herinnert zich nog de eerste regels: *Even helemaal weg uit Nederland om te ontdekken wie je bent en wat je wilt. Weer perspectief ervaren.*
Hij haat dat therapeutische gelul. Als ze daar ook zo aan zijn kop gaan zeuren, zal hij de eerste zijn die zijn koffers pakt. Hulpverleners zouden een andere hobby moeten kiezen. Iets met houtbewerking of zo.
'Stephan, ik moet zo meteen tanken. We kunnen dan iets eten als je wilt,' zegt zijn begeleider Paul.
'Oké.'
Paul is een goeie gozer. Oké, ook hij zeurt te veel en bemoeit zich ongevraagd met andermans zaken, maar er zijn momenten waarop ze het wel met elkaar kunnen vinden. Zoals een paar weken geleden, toen hij van Paul de opdracht had gekregen zijn toekomstplannen op papier te zetten. Ze weten echt niet wat ze van je vragen. Alsof je het even op kunt zoeken op internet. Paul had het omgedraaid en hem gevraagd wat hij níét wilde in de toekomst. Dat was een makkie: schulden, te weinig geld, hard werken, gezeik met zijn vrienden, ouders en leraren, dat Ajax verliest van Feyenoord etcetera. Zo waren ze er samen uitgekomen en was de aanmeldingsbrief zowaar door de commissie goedgekeurd.
Het parkeerterrein bij het wegrestaurant is stampvol. Als hij uitstapt komt de gure, koude wind hem tegemoet.
Hij trekt de klep van zijn Ajax-pet zo ver mogelijk naar beneden.

Behoefte aan frisse lucht heeft hij niet, en nog veel minder aan vrolijke vakantiegezichten. Zo te zien gaan ze allemaal skiën. De snobs.
Nadat ze twee trappen hebben beklommen, komen ze in een stampvolle eettent. Overal waar hij kijkt ziet hij dikke, zweterige mensen gekleed in de nieuwste sportoutfits. Alsof die stijve harken in staat zijn een berg af te gaan.
Paul loopt naar de bar, waar allerlei snacks zijn uitgestald, en roept: 'Stephan, waar heb je zin in?'
'Gewoon een Hollands broodje met kaas of ham.'
'Oké, zoek maar een plaatsje,' antwoordt Paul, terwijl hij aanschuift in de lange rij.
Rechts achterin is nog een tafeltje vrij. Als hij op drie meter afstand is, ploffen twee hoogbejaarde dames, die er in hun roze trainingspakken uitzien als volgevreten varkens, op de stoelen die toch echt voor hem bestemd waren.
Met grote passen loopt hij in hun richting en werpt hij een blik op hun volle dienbladen. Vette kip, iets wat op kots lijkt en een megabak ijs staan te wachten om door de strotten van de dames gepropt te worden. Hij zet beide handen op het tafeltje, buigt zich langzaam naar voren en zegt met een allervriendelijkste stem: 'Ja hoor, die paar kilo's kunnen er ook nog wel bij.'

Als hij zich weer overeind duwt, valt zijn blik op een enorme portemonnee in een openstaande tas van een van de dames. Hij aarzelt. Snel grijpen en wegrennen? Doen alsof hij struikelt en tijdens de val zijn slag slaan of gewoon afblijven?
Zijn linkervoet glijdt naar achter en zijn rechterknie belandt op de grond. In zijn val draait hij zijn bovenlijf een kwartslag, grijpt de portemonnee en stopt hem in een snelle beweging in zijn jaszak. Als ze voor hem waren opgestaan had hij ze niet genaaid, maar op deze manier…
De dames staren hem met open mond aan.
'Ça va?' zegt degene die zich probeert over hem heen te buigen.
Hij knikt en staat langzaam op. Als hij naar de uitgang loopt, probeert hij zo strak mogelijk voor zich uit te kijken en zijn pas niet te versnellen. De zenuwen gieren door zijn lijf.
Buiten gekomen rent hij naar de auto. Hij verschuilt zich achter de vrachtauto die naast de auto van Paul staat. Hij leunt met zijn rug tegen de zijkant en rukt de portemonnee uit zijn zak. Met trillerige vingers opent hij de rits. Minstens tweehonderd euro. Hij graait de briefjes

eruit, stopt ze in zijn jas bij de vijfentwintig euro zakgeld en schopt het leren geval met de pasjes er nog in onder de vrachtauto.
Langzaam loopt hij terug naar de auto van Paul en kijkt ondertussen oplettend naar de uitgang van het restaurant. Tientallen mensen lopen zijn richting uit, maar nog geen roze bejaarde dames of Paul. Waar blijft hij nou? Hij gaat tegen de achterkant van Pauls auto staan en ademt een paar keer heel diep in en weer uit.
De hand op zijn schouder doet hem verstijven. Hij draait zich om en kijkt in de verbaasde ogen van Paul.
'Waarom heb je niet even op me gewacht, man? Ik heb de hele tent afgezocht.'
'Er was geen plek. Kunnen we gaan? Ik sterf van de kou,' antwoordt hij geïrriteerd, maar hij voelt zich ook enigszins opgelucht.
Paul zet het eten op het dak van de auto. 'Ik wil dit liever buiten opeten.'
'Kom op nou, mijn vingers vriezen er zowat af.' Hij loopt alvast demonstratief naar het portier van de auto.
Paul opent met tegenzin de deur en loopt mokkend met de twee dozen naar de bestuurderskant. Als ze beiden zitten, wordt de doos op zijn schoot geschoven.
'Kunnen we niet gewoon rijden, alsjeblieft?'
'Nou ja zeg, wat heb jij? Ik eet eerst mijn broodjes op,' is het snauwerige antwoord van Paul, die een grote hap van zijn broodje neemt.
Er zit voor hem ook niets anders op dan de doos te openen. Hij neemt een hap, maar het brood wil niet door zijn keel glijden. Ze moeten nu weg van deze onheilsplek.
Dan gaat tot overmaat van ramp het berichttoontje van zijn mobieltje.
'Zo, ze missen je nu al, populaire gast. Wil je niet weten wie het is?' vraagt Paul.
'Nee, ik kijk straks wel. Kunnen we nu gaan?'
'Jongen, het is niet te geloven. Ik weet dat er in de aanmeldingsbrief staat dat je gemotiveerd bent, maar dat je zo dolenthousiast bent is totaal nieuw voor me. Maar jij je zin.'
Paul start de auto en langzaam rijden ze het parkeerterrein af.
Hij knikt even dankbaar naar Paul en een golf van opluchting beweegt zich langzaam van zijn hoofd naar zijn tenen. Het blijft kicken als het lukt.
'Denk jij dat die andere griet er al is?' vraagt hij zo nonchalant mogelijk aan Paul.

‘Weet ik niet, maar zij arriveert ook vandaag of morgen.’
‘Ik ben benieuwd wat voor tuig ze hebben uitgezocht,’ zegt hij met een cynisch lachje.
‘Ja, het is wel vreemd dat ze zo’n goeie gozer als Stephan de Ruig daartussen zetten,’ antwoordt Paul doodernstig.
Als ze een minuut of tien hebben gereden voelt hij de spanning wegzakken en zet hij de koptelefoon van zijn mp3-speler weer op. Het berichtje! Hij voelt met zijn rechterhand in zijn jaszak, haalt zijn mobieltje tevoorschijn en opent het bericht.
Je betaalt alles terug.
Geen afzender. Alsof hij het niet kan raden. Misschien kan Paul hem helpen, niet met het terugbetalen, maar wel om van die gasten af te komen. Hij hoeft Paul niet alles te vertellen. Dat zou wel heel erg stom zijn. Als hij alleen die zaak met de pinpassen opbiecht?
Hij stopt het mobieltje terug. Op het moment dat hij zijn ogen wil sluiten, voelt hij iets uit zijn zak glijden. Tot zijn schrik ziet hij Paul met minstens vier bankbiljetten voor zijn neus wapperen. ‘Mag ik vragen hoe je hieraan komt?’